



WYDZIAŁ PEDAGOGICZNO-ARTYSTYCZNY
W KALISZU

**REGULAMIN PRAKTYKI
PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE
DYDAKTYCZNYM**

NA KIERUNKU FILOLOGIA ANGIELSKA Z
PEDAGOGIKĄ (PROFIL PRAKTYCZNY)

1. Podstawa prawna i ogólne założenia

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668);
- Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019 poz. 1450);
- Zarządzenie Nr 144/2021/2022 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 12 października 2021 roku w sprawie organizacji obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych;
- Program studiów na kierunku: filologia angielska z pedagogiką (profil praktyczny).

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia na kierunkach nauczycielskich.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019, kształcenie na studiach przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela obejmuje przygotowanie merytoryczne i przygotowanie pedagogiczne. Przygotowanie pedagogiczne obejmuje przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne i przygotowanie dydaktyczne. Przygotowanie dydaktyczne obejmuje podstawy dydaktyki i emisję głosu oraz przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.

Kształcenie na studiach przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela obejmuje przygotowanie:

- merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć;
- psychologiczno-pedagogiczne;
- dydaktyczne w zakresie podstaw dydaktyki i emisji głosu;
- dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć.

W ramach grupy zajęć: przygotowanie dydaktyczne obowiązkowa praktyka wynosi 120 godzin i poprzedzona jest realizacją przedmiotów ogólnych: psychologii i pedagogiki, podstaw dydaktyki i emisji głosu. Jednocześnie Student realizuje 150 godzin dydaktyki przedmiotu nauczania lub zajęć.

Tabela 1. Grupy zajęć w kształceniu nauczycieli (Rozporządzenie MNISW z dnia 25.07.2019)

Grupa zajęć	Zajęcia	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS	
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	Psychologia	90	10	
	Pedagogika	90		
	Praktyki zawodowe	30		
C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	Podstawy dydaktyki	60	3	
	Emisja głosu			
D. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu:		15	
		Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć		150
		Praktyki zawodowe		120

Łącznie praktyki zawodowe na kierunkach studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela odbywają się w wymiarze 150 godzin (profil ogólnoakademicki), tj. 30 godzin praktyki psychologiczno – pedagogicznej oraz 120 godzin praktyki dydaktycznej. Praktyki zawodowe na kierunkach: filologia polska oraz filologia angielska z pedagogiką (profil praktyczny) odbywają się w wymiarze 6 miesięcy i obejmują: 140 godzin praktyki psychologiczno – pedagogicznej – 70 godzin w szkole podstawowej oraz 70 godzin w szkole ponadpodstawowej, a także 300 godzin praktyki dydaktycznej, **ogółem 440 godzin.**

2. Cele praktyk

Zasadniczym celem praktyk studenckich jest zintegrowanie nabytej w trakcie studiów wiedzy oraz jej skonfrontowanie z rzeczywistością wychowawczą, opiekuńczą i profilaktyczną. Praktyki studenckie stanowią z założenia integralną część procesu dydaktycznego i stąd ich znacząca rola dydaktyczna. Zadaniem studenta jest:

- Kształtowanie kompetencji pedagogicznych i opiekuńczo–wychowawczych.
- Gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo–wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów.
- Gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczną nauczyciela.
- Konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu psychologii i pedagogiki z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Cele szczegółowe obejmują następujące efekty kształcenia praktycznego:

- W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
 - zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
 - sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
 - rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.
- W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
 - wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych;
 - aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
 - zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;
 - analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.
- W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

3. Organizacja praktyk

Studenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM odbywają praktykę w wybranych szkołach i placówkach oświatowych, w ramach podpisanego z Uniwersytetem porozumienia. Każdy student, przed przystąpieniem do praktyki, otrzymuje dwa egzemplarze porozumienia, z których jeden pozostawia w szkole, w której realizuje praktykę, a drugi oddaje do biura praktyk.

Miejsce realizacji praktyk to **szkoły podstawowe oraz szkoły ponadpodstawowe** (adekwatnie do etapu realizacji praktyki), wskazane przez uczelnię lub wybrane przez studenta samodzielnie. Zatwierdzenia miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta dokonuje opiekun praktyk po weryfikacji: typu szkoły, stażu pracy nauczyciela, stopnia awansu zawodowego nauczyciela.

3.1. Obowiązki studenta

- Przed przystąpieniem do praktyki student zgłasza się do dyrektora placówki (szkoły), który kieruje studenta do wyznaczonego nauczyciela. Na początku praktyki student ustala z nauczycielem (opiekunem na terenie placówki) terminy realizacji praktyk.
- W trakcie odbywania praktyki student podlega służbowo dyrektorowi szkoły i nauczycielowi - opiekunowi praktyk.
- Studenta obowiązują ustalone w szkole zasady porządku i dyscypliny pracy, zasady zachowania tajemnicy służbowej oraz ochrony i poufności danych w zakresie ustalonym przez placówkę.
- Student realizuje wszystkie zadania wynikające z programu i regulaminu szczegółowego dla danego kierunku studiów.
- Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki jest zrealizowanie zadań wynikających z regulaminu oraz dostarczenie pełnej dokumentacji praktyki opiekunowi z ramienia uczelni.

3.2. Nauczyciel - opiekun z ramienia Uczelni

Ze strony Uczelni nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje opiekun praktyki powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu.

Opiekun nauczyciel akademicki:

- przygotowuje regulamin praktyk, wyznacza zadania realizowane w trakcie praktyki;
- nadzoruje terminowość wyjścia studentów na poszczególne etapy praktyk;
- przed rozpoczęciem praktyki nauczyciel akademicki omawia ze studentami zasady odbywania praktyki, analizując wszystkie zadania wynikające z regulaminu, oraz sposób ich dokumentowania;
- monitoruje przebieg praktyki, utrzymując kontakt ze studentami i nauczycielami w placówkach, w których odbywają się praktyki;
- w razie potrzeby udziela studentom konsultacji merytorycznych dotyczących realizacji zadań zawartych w regulaminie praktyk;
- ustala termin oddania dokumentacji praktyk;
- po dokładnej analizie dokumentów ocenia i zalicza praktykę;
- po zapoznaniu się z dokumentacją praktyki i oceną wystawioną przez nauczyciela ze szkoły, omawia ze studentami zrealizowaną praktykę.

3.3. Zadania nauczyciela z ramienia szkoły

Nauczyciel – opiekun z ramienia szkoły:

- przyjmuje studenta pod swą opiekę na podstawie porozumienia;
- jest bezpośrednim zwierzchnikiem studenta na terenie szkoły, w której odbywa się praktyka;
- sprawuje funkcję mentora studenta w jego pierwszych doświadczeniach praktycznej nauki zawodu nauczyciela;
- ustala ze studentem plan praktyk, uwzględniając zadania wynikające z regulaminu praktyk oraz planu lekcji i pracy szkoły;
- omawia zakres praw i obowiązków nauczyciela w szkole, zakres odpowiedzialności za ucznia;

- umożliwia praktykantowi zapoznanie się z planem dydaktyczno-wychowawczym klasy, zasadami funkcjonowania szkoły, procedurami (w tym dotyczącymi nagłych wypadków i zasad poufności danych osobowych);
- umożliwia zapoznanie się praktykanta z dokumentacją szkoły (Statut Szkoły, Program Wychowawczo - Profilaktyczny, zasady wewnątrzszkolnego oceniania, przepisy BHP, Program Doradztwa Zawodowego, plan pracy szkoły i plany nauczycieli pracujących w różnych zespołach nauczycielskich, Regulamin Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego, procedury obowiązujące w szkole, raporty z ewaluacji dokumentów szkolnych, itp.);
- pomaga funkcjonować studentowi w przestrzeni szkoły, wprowadza w grono pedagogiczne, pomaga w kontakcie z nauczycielami oraz innymi pracownikami szkoły (psychologiem, pedagogiem szkolnym, pielęgniarką szkolną, itd.);
- w miarę możliwości wprowadza praktykanta w różne wymiary życia szkoły (dyżury na przerwach, zajęcia pozalekcyjne, imprezy i uroczystości szkolne, udział w konferencjach metodycznych, kontakt z rodzicami uczniów i Samorządem Szkolnym);
- kieruje obserwacją sytuacji wychowawczych i dydaktycznych (zajęć prowadzonych przez nauczyciela i innych studentów), pomaga w dokumentowaniu zaobserwowanych zjawisk;
- udziela studentom nieodzownej pomocy merytorycznej w zakresie przygotowania scenariuszy zajęć, opracowania pomocy, prowadzenia zajęć, pisemnie zatwierdza wszystkie scenariusze zajęć (podpis na scenariuszu);
- omawia ze studentami wszystkie realizowane zajęcia, szczególnie prowadzone przez studenta, dając informację zwrotną o poprawności merytorycznej i metodycznej;
- dokonuje oceny realizowanych zadań (szczególnie prowadzonych zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych) wystawiając na scenariuszu pisemną ocenę.

4. Struktura praktyk:

Struktura praktyk psychologiczno-pedagogicznych oraz praktyki - przygotowania w zakresie dydaktycznym:

Łączny czas trwania praktyk wynosi 6 miesięcy – **440 godzin** – łącznie 18 punktów ECTS

Praktyka ciągła:

Po II semestrze: 70 h – praktyka psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej (wrzesień po I roku studiów)

Po IV semestrze: 120 h – praktyka - przygotowanie w zakresie dydaktycznym (wrzesień po II roku studiów) – 90 h szkoła podstawowa oraz 30 h szkoła ponadpodstawowa

Praktyka śródroczna:

Semestr III - 70 h – praktyka psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej oraz 30h – praktyka - przygotowanie w zakresie dydaktycznym – szkoła podstawowa

Semestr IV – 90 h – praktyka - przygotowanie w zakresie dydaktycznym – szkoła podstawowa

Semestr V – 30h – praktyka - przygotowanie w zakresie dydaktycznym – szkoła ponadpodstawowa

Semestr VI -30 h – praktyka - przygotowanie w zakresie dydaktycznym – szkoła ponadpodstawowa

5. Dokumentacja praktyk

- regulamin praktyk,
- porozumienie w sprawie odbycia praktyk w dwóch egzemplarzach: dla szkoły oraz BOS WPA (jako potwierdzenie odbycia praktyki),
- deklaracja ubezpieczenia,
- dziennik praktyk, w którym praktykant opisuje wszystkie realizowane zadania; opiekun potwierdza w dzienniku praktyk daty rozpoczęcia i zakończenia praktyk;
- karta zadań Studenta;
- opinia o pracy Studenta;
- arkusz samooceny;
- wypracowane materiały.

6. Realizacja praktyki - przygotowania w zakresie dydaktycznym

W ramach praktyk dydaktycznych student powinien:

a) zapoznać się z planem dydaktycznym nauczyciela języka angielskiego; podręcznikami, materiałami dydaktycznymi (w formie tradycyjnej i on-line);

b) przygotować i przeprowadzić co najmniej **100 lekcji** (student realizuje lekcje zaplanowane przez nauczyciela w jego planie dydaktycznym; należy jednak pozostawić praktykantowi swobodę w zakresie sformułowania tematu oraz organizacji toku lekcji i wyboru metod);

c) przeprowadzić **150 godzin** obserwacji zajęć dydaktycznych; należy tu zaliczyć również udział w zajęciach pozalekcyjnych, np. kółka zainteresowań, konkursy językowe, recytatorskie, piosenki, teatralne itp. (student sporządza opisy i analizy metodyczne z zajęć obserwowanych);

d) poświęcić **80 godzin** na planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i innych (nauczyciela, studentów); przygotowanie materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych, testów językowych; przeprowadzenie analiz i interpretacji zaobserwowanych zdarzeń, doświadczeń, omawianie lekcji prowadzonych i obserwowanych; konsultacje problemów uczniów; poszukiwanie rozwiązań trudnych sytuacji ucznia;

e) przeprowadzić i poprawić prace klasowe dwóch klas oraz przygotować pisemną analizę wyników i opracować wnioski w formie konspektu lekcji poświęconego poprawie jednej z tych prac klasowych;

f) opracować, we współpracy z nauczycielem anglistą, indywidualne miesięczne plany pracy z uczniem zdolnym oraz z uczniem o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia);

g) włączyć się w przygotowanie organizowanych imprez i przedsięwzięć kulturalnych;

h) przeprowadzić i opracować ćwiczenie badawcze na temat i w zakresie ustalonym z prowadzącym zajęcia z metodyki nauczania.

7. Warunki zaliczenia praktyki

1. Warunkiem zaliczenia praktyki jest obecność, aktywność, prowadzenie dziennika praktyk oraz opinia wystawiona przez nauczyciela-opiekuna potwierdzona oceną.

2. Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się studenta z zaplanowanych zadań i programu oraz przedłożenie stosownych, potwierdzających realizację praktyki dokumentów.

3. Opiekun praktyk ma prawo, na każdym etapie realizacji praktyki przez studenta, do hospitacji prowadzonych przez niego zajęć (ustalenie terminu, godziny hospitacji - zgodnie z harmonogramem praktyki).

4. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki na podstawie kompletnej dokumentacji dostarczonej przez studenta. Ocena jest sumaryczną oceną wystawionej przez nauczyciela-opiekuna oraz nauczyciela akademickiego.

5. Formalnym wyrazem zaliczenia praktyki jest wpis do systemu USOS z oceną dokonany przez opiekuna praktyki.

W celu zaliczenia praktyki student powinien przedstawić teczkę zawierającą zebraną dokumentację w następującej kolejności:

- a) systematycznie prowadzony „Dziennik praktyk” z wypełnioną pierwszą stroną, zawierający daty rozpoczęcia i zakończenia praktyki potwierdzone podpisami dyrektora i pieczęcią szkoły na każdej stronie Dziennika;
- b) opinię o praktykancie wystawioną przez nauczyciela-opiekuna;
- c) kartę zadań Studenta;
- d) kartę samooceny studenta;
- e) arkusz samooceny

oraz w zakresie praktyki - przygotowania w zakresie dydaktycznym – na poszczególnych etapach praktyki:

- w semestrze 3

miejsce praktyki – szkoła podstawowa (klasy I-III)

- a) piętnaście zatwierdzonych arkuszy obserwacji lekcji
- b) opis i specyfika pracy nauczyciela języka w klasach młodszych
- c) inne materiały, np. samodzielne projekty pomocy dydaktycznych, interesujące prace wykonane przez uczniów, itp.
- d) sprawozdanie z konkursu językowego, dnia języka angielskiego, projektu z języka angielskiego

- w semestrze 4

miejsce praktyki – szkoła podstawowa

- a) piętnaście zatwierdzonych arkuszy obserwacji lekcji
- b) piętnaście zatwierdzonych konspektów (scenariuszy) przeprowadzonych lekcji
- c) inne materiały, np. samodzielne projekty pomocy dydaktycznych, interesujące prace wykonane przez uczniów itp.
- d) opis i charakterystykę klasy w kontekście pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych lub studium przypadku ucznia – praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- e) uwagi i wnioski praktykanta o organizacji, programie i warunkach praktyki,
- f) sprawozdanie z konkursu językowego, dnia języka angielskiego, projektu z języka angielskiego samodzielnie opracowanego i zrealizowanego

- wrzesień po II roku:

miejsce praktyki – 90 h szkoła podstawowa oraz 30 h szkoła ponadpodstawowa

- a) trzydzieści zatwierdzonych konspektów (scenariuszy) przeprowadzonych lekcji,
- b) piętnaście arkuszy obserwacji lekcji (5 ze szkoły podstawowej i 10 ze szkoły ponadpodstawowej),
- c) ksero dwóch uczniowskich prac pisemnych o zróżnicowanym poziomie, poprawionych, zrecenzowanych i ocenionych przez studenta,
- d) pisemna analiza wyników pracy klasowej/sprawdzianu i opracowanie wyników w formie wniosków oraz np. w formie konspektu lekcji poświęconego poprawie,
- e) uwagi i wnioski praktykanta o organizacji, programie i warunkach praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej;
- f) uwagi i wnioski praktykanta o organizacji, programie i warunkach praktyki obserwacyjnej w szkole ponadpodstawowej;
- g) inne materiały zebrane i wykonane w czasie praktyki, np. samodzielne projekty pomocy dydaktycznych, interesujące prace wykonane przez uczniów, egzemplarze gazetek szkolnych itp.
- i) sprawozdanie z konkursu językowego, dnia języka angielskiego, projektu z języka angielskiego

- w semestrze 5

miejsce praktyki – szkoła ponadpodstawowa

- a) pięć zatwierdzonych arkuszy obserwacji lekcji
- b) dziesięć zatwierdzonych konspektów (scenariuszy) przeprowadzonych lekcji
- d) inne materiały, np. samodzielne projekty pomocy dydaktycznych, interesujące prace wykonane przez uczniów itp.
- e) uwagi i wnioski praktykanta o organizacji, programie i warunkach praktyki asystenckiej,
- f) sprawozdanie z konkursu językowego, dnia języka angielskiego, projektu z języka angielskiego
- g) ksero dwóch uczniowskich prac pisemnych o zróżnicowanym poziomie, poprawionych, zrecenzowanych i ocenionych przez studenta,

- w semestrze 6

miejsce praktyki – szkoła ponadpodstawowa

- a) dziesięć zatwierdzonych konspektów (scenariuszy) przeprowadzonych lekcji
- b) scenariusz konkursu/projektu z języka angielskiego;
- c) sprawozdanie z realizacji projektu z języka angielskiego/ konkursu językowego/ dnia języka angielskiego samodzielnie opracowanego i zrealizowanego
- d) inne materiały, np. samodzielne projekty pomocy dydaktycznych, interesujące prace wykonane przez uczniów itp.
- e) uwagi i wnioski praktykanta o organizacji, programie i warunkach praktyki dyplomowej.

Student zobowiązany jest do złożenia dokumentacji z praktyki opiekunowi praktyk **w ciągu 14 dni** od jej zakończenia.

Kontakt: Wydział Pedagogiczno – Artystyczny w Kaliszu UAM, Zakład Filologii Angielskiej w Kaliszu, ul. Nowy Świat 28-30.

Biuro Obsługi Studenta: mgr szt. Joanna Rektor, joanna.rektor@amu.edu.pl tel. 61 8296438, pok. A-205

mgr Wioletta Iwaniak-Paterka, wioletta.iwaniak-paterka@amu.edu.pl tel. 61 8296439, pok. A-205

opiekun/koordynator praktyk:

mgr Anna Bryłowska anna.brylowska@amu.edu.pl

mgr Jagoda Lubryka jagoda.lubryka@amu.edu.pl

mgr Izabela Krystek izabela.krystek@amu.edu.pl